

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

Krajský úřad Olomouckého kraje
odbor sportu, kultury a památkové péče
Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc

Váš dopis značky

Naše značka

Vyřizuje/linka

V Praze dne: 9.1.2020

MK 1649/2020 PI

Dušková Silvie Mgr. / 220407459

Olomouc, Horní náměstí, radnice – oprava věže, zjištění z prošetření případu, návrh opatření

Památková inspekce Ministerstva kultury (dále jen „Památková inspekce“) jako specializovaný kontrolní orgán v oboru státní památkové péče zmocněný dozorem nad zabezpečováním komplexní péče o kulturní památky podle § 27 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen „zákon o státní památkové péči“) obdržela dne 17. 10. 2019 podnět k prošetření rekonstrukce radnice v Olomouci (kulturní památka rejstř. č. 13605/8-3602 ÚSKP), při které mělo dojít k poškození památkových hodnot renesančního zastřešení objektu: *na radniční věži chybí zastřešení a následně pak také to, že na části Horního náměstí vyhrazené pro zařízení staveniště vzniká nový krov (dnes pořízenou fotodokumentaci přikládám)...renesanční (rok kácení dřeva 1603) krov radniční věže v Olomouci s opravami provedenými kolem 60. roku minulého století byl opět snadno opravitelný, přičemž míra poškození nebyla tak značná, aby ji bylo možné označit za akutní. k odstranění... renesanční konstrukce zastřešení a k **vázání nového krovu došlo nejspíše ještě před podáním žádosti Statutárního města Olomouc o závazné stanovisko Magistrátu města Olomouc.***

Za účelem prošetření podnětu si Památková inspekce vyžádala od Magistrátu města Olomouc, odboru památkové péče, zaslání spisové dokumentace k vydání závazného stanoviska dopisem ze dne 23. 10. 2019 č. j. MK 70766/2019 PI a také stanovisko NPÚ ÚOP v Olomouci dopisem ze dne 25. 10. 2019 č. j. MK 71807/2019. Vyžádanou spisovou dokumentaci obdržela Památková inspekce od Magistrátu města Olomouc dne 26. 11. 2019.

Při prošetřování případu vycházela Památková inspekce z podnětu, závazných stanovisek, z projektové dokumentace ZMĚNA STAVBY PŘED DOKONČENÍM 09/2019 ZMĚNA – OB/02032/Ol/Mn, vypracované Ing. Robertem Binarem ze dne 12. 9. 2019, vlastního šetření a dokumentace realizace obnovy Magistrátem města Olomouc na webových stránkách a v médiích.

Památková inspekce v rámci prošetření podnětu zjistila následující skutečnosti:

Rozsah možného zachování původních prvků spodní části konstrukce krovu byl vymezen ve stavebně-technickém průzkumu zpracovaném Ing. Michalem Kloiberem Ph.D. – Stavebně technický průzkum dřevěné konstrukce. Stavebně technické hodnocení stavu dřevokazného poškození krovu radniční věže v Olomouci. Telč 2017 a v projektové dokumentaci Radnice – oprava věže, 05/2018, Studio PAB s.r.o., která z výsledků tohoto průzkumu vycházela. Obnova kulturní památky byla schválena závazným stanoviskem č. j. SMOL/180894/2018/OPP/Ka ze dne 6. 8. 2018 s podmínkou č. 2: *Střední část věže v případě nových zjištění na základě provedených dalších průzkumů, které neumožní realizaci nyní navržených oprav, bude předložena nová projektová dokumentace k samostatnému správnímu řízení.*

Žadatel, kterým je Statutární město Olomouc, požádal dne 16. 9. 2019 (doručeno orgánu památkové péče 18. 9. 2019) o vydání závazného stanoviska a změnu stavby před dokončením. Předpokládaný rozsah obnovy: ***Musí být kompletně vyměněna dřevěná konstrukce krovu.***

Popis navržených prací dle žádosti:

*Předmětem žádosti a projektové dokumentace je změna stavby před dokončením – oprava věže radnice. Změna spočívá v kompletní výměně střední části krovové konstrukce věže v úseku od horní lucerny po patu konstrukce, místo dříve navržené částečné výměny. **Celá konstrukce je snesena a bude vyrobena z nového materiálu (jedle) jako kopie stávající konstrukce. Následně bude po částech osazena zpět. Z důvodu kompletní výměny se celá konstrukce snesla na zem. Z tohoto důvodu nebylo přistoupeno k provizornímu podepření věže.***

Dle projektové dokumentace ZMĚNA STAVBY PŘED DOKONČENÍM 09/2019 ZMĚNA – OB/02032/Ol/Mn:

*Změna spočívá pouze v **kompletní výměně dřevěné konstrukce místo částečné výměny.***

K osazení nově vyhotovené konstrukce dolní části krovu věže došlo již před vydáním závazného stanoviska dne 23. 10. 2019.

Provedením dalších prací **bez vydaného závazného stanoviska** je také **snesení střední a spodní části krovu věže.**

Snesení **horní části věže** bylo předmětem již prvotní PD a bylo povoleno závazným stanoviskem ze srpna 2018. Ke snesení pak došlo 9. 10. 2018, tedy v souladu s vydaným závazným stanoviskem.

Snesení zbylých částí konstrukce krovu – **střední a dolní části věže** - však povoleno nebylo a je až součástí žádosti ze dne 16. 9. 2019 a povoleno závazným stanoviskem ze dne 24. 10. 2019 jako přípustné.

Dle šetření Památkové inspekce však došlo ke **snesení těchto zbylých částí - střední i spodní části již v dubnu 2019.**

Provedení jednotlivých prací je podrobně zdokumentováno na stránkách samotného Magistrátu města Olomouc a také celostátními médii:

horní část věže byla snesena 8. 10. 2018:

<https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/23056>

snesení střední a dolní části věže bylo realizováno 8.4.2019:

https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/radnice-prisla-o-vrchol-veze-opravena-cibule-s-lucernou-se-vrati-koncem-leta-20190408.html

První část – základní konstrukce kopie kříže byla instalována již 22. 10. 2019

<https://www.archiweb.cz/en/n/home/jerab-vynesl-na-olomouckou-radnici-zakladnu-propravenou-vez>

Zpráva web Statutárního města Olomouc zpráva

<https://www.olomouc.cz/zpravy/clanek/Rekonstrukce-radnice-30737>

<https://cs-cz.facebook.com/statutarni.mesto.olomouc/>

<http://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/24523>

<http://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/24506>

Podle výše uvedených zjištění je zde zásadní obava, že došlo k porušení zákona o státní památkové péči, které je postihnutelné podle jeho páté části.

Památková inspekce tedy na základě výše uvedeného dospěla k závěru, že tímto jednáním mohlo dojít k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči, jímž je provádění obnovy kulturní památky bez závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností vydaného podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči. Současně pak nelze vyloučit, že souběžně mohla být i naplněna skutková podstata přestupku podle § 35 odst. 1 písm. c) zákona o státní památkové péči, jímž je nepečování o zachování kulturní památky nebo její znehodnocení, když byly odstraněny historické prvky a plně nahrazeny prvky novodobými.

V této souvislosti je třeba připomenout závěr, ke kterému dospěl Krajský soud v Praze ve svém rozsudku č. j. 51 A 5/2017 – 38 ze dne 30. 1. 2018:

„Pakliže má stát chránit kulturní památky a má vytvořit takové podmínky pro jejich zachování případně vhodné využití, je zřejmé, že vydání závazného stanoviska dle § 14 odst. 1 zákona o památkové péči má smysl pouze tehdy, je-li vydáno před realizací konkrétních zásahů do kulturní památky. A zároveň je zřejmé, že porušení této povinnosti, tedy nevyžádání si závazného stanoviska, může mít mnohdy až fatální a nevratné následky. ... Proto je zřejmé, že následkem přestupku dle § 39 odst. 1 písm. e) zákona o památkové péči je ohrožení zájmu společnosti na nezbytné preventivní regulaci péče o kulturní památku (záměr vlastníka provést obnovu kulturní památky musí být podroben posouzení předem, než se začne uskutečňovat), a nikoli ohrožení zájmu společnosti reálným a faktickým narušením hodnoty a kvality kulturní památky. Faktické snížení hodnoty kulturní památky je znakem jiné skutkové podstaty přestupku dle zákona o památkové péči, než pro kterou byl žalobce potrestán.

Pro naplnění formálního znaku této skutkové podstaty není nutné prokazovat, zda má zamýšlená úprava vliv na architektonickou hodnotu parku, jak namítá žalobce, neboť ze znění § 14 odst. 1 zákona o památkové péči je zřejmé, že závazné stanovisko si musí vlastník kulturní památky vyžádat vždy, když zamýšlí provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jeho prostředí, nikoli pouze zamýšlí-li provést některou z vyjmenovaných aktivit v souvislosti s ovlivněním architektonické hodnoty kulturní památky. Navíc k ohrožení hodnoty kulturní památky nemusí dojít pouze tehdy, je-li ovlivněna její architektonická hodnota, ale například i tehdy, jsou-li použity nevhodné metody

údržby, které nemají primárně vliv na architektonickou hodnotu, ale mohou například snížit životnost kulturní památky nebo poškodit její okolí.“

Obdobně pak lze připomenout závěr Nejvyššího správního soudu, který uvedl ve svém rozsudku č. j. 7 As 188/2012-25 ze dne 13. 3. 2013:

„To, jak nemovitou kulturní památku obnovit, si nemůže posoudit bez dalšího její vlastník sám. Byla-li nemovitá kulturní památka z hlediska svých památkových hodnot vážně poškozena předchozími stavebními úpravami a poté povodněmi, měl její vlastník ve spolupráci s orgány památkové ochrany hledat ekonomicky únosná řešení, která by mu umožnila nemovitost opravit a modernizovat tak, aby co možná nejvíce odpovídala životním nárokům současnosti, a přitom byly zároveň co možná nejvíce zachovány či obnoveny původní historicky cenné prvky, jež z nemovitosti činily kulturní památku.“

Na okraj Památková inspekce poznamenává, že výše uvedené podezření je o to závažnější, že minimálně procesní kázeň porušil územně samosprávný celek, který má být v daném území garantem výkonu přenesené působnosti na úseku státní památkové péče, a navíc se tak stalo na objektu, který je symbolem výkonu jeho funkcí, tj. na historické budově radnice.

Žadatelem o předmětné závazné stanovisko a jeho adresátem je Statutární město Olomouc, které je podezřelé ze spáchání přestupku. Obecně příslušným k projednání tohoto přestupku je Magistrát města Olomouce, tj. obecní úřad obce, která je podezřelá ze spáchání přestupku. Z těchto důvodů Památková inspekce navrhuje Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odboru sportu, kultury a památkové péče, aby podle § 63 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, jako nadřízený správní orgán usnesením pověřil řízením o tomto přestupku jiný věcně příslušný podřízený správní orgán ve svém správním obvodu a zároveň mu postoupil tento přípis včetně příloh jako návrh k řízení o přestupku. O výsledku tohoto postupu laskavě obratem informujte Památkovou inspekci.

Památková inspekce současně žádá, aby jí příslušný krajským úřadem určený správní orgán oznámil zahájení navrhovaného řízení o uložení pokuty a současně jí dal na vědomí to, k jakému závěru v dané věci dospěl. Památková inspekce věří, že tuto její žádost bude krajský úřad příslušnému správnímu orgánu, který určí, rovněž tlumočit.

S pozdravem

JUDr. Martin Zídek
ředitel Památkové inspekce
Ministerstva kultury